

Olümpiaadijuhendi nimetus ja õppeaasta

Eesti loodusteaduste olümpiaad 2024/2025

Olümpiaadi korraldav asutus

TÜ teaduskool

Üldosa, eesmärgid

Eesti loodusteaduste olümpiaad on võistlus eelkõige 7. ja 8. klassi õpilastele, mis lõimib erinevaid loodusteadusi (füüsika, keemia, bioloogia, geograafia jt).

Eesti loodusteaduste olümpiaadi korraldamise eesmärk on:

- innustada õpilaste aktiivset huvi loodusteaduste vastu;
- aidata kaasa loodusteadusliku mõtteviisi ja õppeainete vahelise integratsiooni süvenemisele üldhariduskoolide õppetegevuses;
- anda loodusteadustes võimekatele õpilastele täiendav stiimul oma ande arendamiseks;
- anda õpilastele võimalus võrrelda oma teadmisi ja oskusi eakaaslaste omadega;
- äratada õpilastes huvi teadusliku uurimistegevuse vastu loodusteaduste valdkonnas.

Olümpiaadi jaoks üldised vajalikud teadmised ja oskused avaldatakse olümpiaadi [kodulehel](#) oktoobri alguses.

Kes võivad osaleda

2024/25. õppeaastal toimuvast loodusteaduste olümpiaadist võivad osa võtta kooliõpilased, kes on sündinud 2010. aastal või hiljem, samuti kõik varasema sünniaastaga 7. ja 8. klasside õpilased.

Mitmes voorus toimub

Olümpiaad koosneb kahest võistlusvoorust. Piirkondlik voor koosneb loodusteadusi lõimivatest teoreetilistest ülesannetest. Lõppvoor koosneb eksperimentaalsetest ülesannetest samades teadusvaldkondades. Olümpiaadi koondtulemuste saamiseks liidetakse piirkonnavoору ja lõppvoору tulemused.

Tulemuste avaldamine

Olümpiaadi tulemused ja lõppvoору kutsutute nimekiri avalikustatakse vastavalt [andmekaitsetingimustele](#) olümpiaadi [kodulehel](#).

Koolivoор

Vastavalt soovile võib kool või piirkond iseseisvalt korraldada piirkonnavoорule eelneva koolivoору ja arvestada selle tulemusi õpilaste piirkonnavoору registreerimisel.

Piirkonnavor

Registreerimine: korraldavad piirkondlikud koordinaatorid. Piirkonnas määrab registreerimise lõpu aja sealne koordinaator. Nimekiri saadetakse piirkonnakoordinaatori poolt teaduskooli (kairi.maileht@ut.ee) hiljemalt 8. novembril 2024 kell 14:00.

Toimumise kuupäev: 15. november 2024

Algusaeg: 10:00

Lahendamise kestus: 4 tundi

Lahendamise keel: eesti ja vene

Toimub: piirkondades paberi peal

Koodid: piirkondlikud koordinaatorid TÜ teaduskooliga kokku lepitud süsteemi alusel

Lõppvooru kutsutute arv: vähemalt 40

Kontakt: [piirkonnakoordinaatorite kontaktid](#) on leitavad teaduskooli kodulehelt.

Lisainfo

Piirkonnavoru korraldamine olümpiaadikalendris ja juhendis ettenähtust erineval päeval või kellaajal ei ole lubatud. Selle reegli vastu eksinud piirkonna kõigi osalejate tulemused tühistatakse.

Ülesannete lahendamisel ei tohi võistlejad kasutada kõrvalist abi ega materjale. Kõik ülesannete lahendamiseks vajalik (välja arvatud kirjarabed, kalkulaator ja joonlaud) on ülesannete komplektis.

Vastuste vihid korraldab ja punkte haldab Eesti loodusteaduste olümpiaadi žürii. Olümpiaadi kohapealse korraldamise eest vastutab loodusteaduste olümpiaadi vastava maakonna/linna piirkonnakoordinaator. Piirkondadeks on 15 maakonda, millele lisaks on eraldi piirkonnad Tallinn, Tartu ja Pärnu linn. Piirkonnakoordinaator võib korraldamise lihtsustamiseks kokku kutsuda piirkonnakomisjoni või ülesandeid edasi delegeerida.

Ülesannete tekstid või viis tekstidele ligipääsuks ja soovil väljatrükkimiseks piirkondlikele koordinaatoritele edastatakse elektroonselt.

Vastustevihid printida ühepoolsest ja kokku klammerdatult. Ülesannete tekstid võib printida kahepoolsest.

Piirkonnavorus osalemiseks palume õpilasel või õpetajal ühendust võtta oma piirkonna [koordinaatoriga](#).

Piirkondliku voo tulemuste põhjal kutsub žürii lõppvoorust osa võtma piirkonnavoru üldpingerea 40 parimat. Samuti saavad kutse lõppvooru üldarvestuses neljakümne hulgast välja jäänud, kuid nooremate klasside koondarvestuse esikümnesse tulnud õpilased, ning kõigi 15 maakonna ja nelja suurema linna (Tallinn, Tartu, Narva ja Pärnu) parima tulemuse saavutanud õpilased, kes on üldpingereas 100 parima hulgas. **Kui mõnes piirkonnas võistlust ei korraldata, võivad selle piirkonna õpilased osaleda mõnes teises piirkonnas.**

Piirkondliku võistluse esialgsed tulemused avalikustatakse Eesti olümpiaadide [kodulehel 20. jaanuaril 2025](#). Võistluse üldarvestuses kuuekümne parema hulka jõudnud õpilastel on ühe nädala jooksul õigus esitada apellatsioon tulemuse ümbervaatamiseks, saates selleks teaduskooli kaudu (kairi.maileht@ut.ee) või otse žüriile (kaarel.kivisalu@gmail.com) argumenteeritud põhjenduse ning lisades ülesannete numbrid, mille ülevaatamist soovitakse. Laekuvad apellatsioonid vaatab žürii läbi võimalikult kiiresti ning langetab lõpliku otsuse õpilase saavutatud punktisumma kohta, mis on aluseks olümpiaadi esimese voo lõpliku paremusjärjestuse väljaselgitamisel. Piirkondliku voo lõplikud tulemused ja lõppvooru kutsutud õpilaste nimekiri avalikustatakse olümpiaadi [kodulehel](#) hiljemalt **3. veebruaril 2025**.

Võistluse tulemuste põhjal selgitatakse välja parimad võistlejad, keda autasustatakse eraldi teoreetilise voo võitjatena. Piirkondliku voo parimate autasustamine toimub pärast mõlema voo tulemuste selgumist. Žürii autasustab eraldi ka nooremate klasside (kuni 7. klass, k.a.) õpilasi.

Piirkonnavoruks valmistumiseks sel õppeaastal eraldi ühekordseid märksõnu ei ole, need on asendatud oktoobri alguses olümpiaadi kodulehel avalikustatava olümpiaadil vajalike üldteadmiste ja -oskuste kommenteeritud loeteluga.

Juhised piirkonnavooru korraldamiseks piirkonnakoordinaatorile

Piirkonnakoordinaator:

- korraldab õpilaste registreerimise piirkonnavooru ja edastab piirkonnavoorus osalevate õpilaste nimekirja teaduskooli aadressil kairi.maileht@ut.ee hiljemalt **08.11.2024 kell 14:00**. Piirkonnas võib registreerimise tähtaeg olla varasem. Piirkonnavoorus saavad osaleda ainult registreerunud õpilased;
- otsustab, kuidas on olümpiaadi kõige mõistlikum läbi viia. Soovitav on piirkonnavoort korraldada maakonna/linna mitmes koolis;
- annab õpetajatele teada olümpiaadi toimumiskohad ja kellaaja ning edastab muu olümpiaadiinfo;
- korraldab õpilaste valvamise piirkonnavooru toimumiskohas;
- toimetab olümpiaadi toimumiskohta vastuste vihikud, millesse õpilased kannavad ülesannete vastused. Vastustevihikud printida ühepoolselt ja kokku klammerdatult;
- jagab õpilastele paberil välja prinditud olümpiaadi ülesanded; Ülesannete tekstid võib printida kahepoolselt;
- tagab, et ülesannete tekstid ja sisu ei jõuaks võistlejateni enne võistluse algust;
- edastab vastuste vihikud Tartu Ülikooli teaduskooli:

Ülikooli 18

50090, Tartu

TÜ teaduskool

Märksõna: loodusteadused

Lõppvoor

Registreerimine: 7.-21. märts 2025 kell 14; korraldab TÜ teaduskool, registreerimise kutse saadetakse õpilase e-postile.

Toimumise kuupäev: 29.-30. märts

Alguse kellaeg: täpne ajakava avaldatakse TÜ teaduskooli [kodulehel](#) hiljemalt kaks nädalat enne toimumist.

Lahendamise keel: eesti ja vene

Toimub: Tartus eksperimentaalse võistlusena

Lisainfo:

Olümpiaadi eksperimentaalse töö tegemiseks on aega 4 tundi. Vajadusel on žüriil õigus muuta töö tegemiseks antavat aega ühe tunni ulatuses.

Lõppvooru märksõnad avaldatakse Eesti loodusteaduste olümpiaadi [kodulehel](#) hiljemalt **3. märtsil 2025**.

Lõppvoor võib toimuda sõltuvalt ruumide ja katsevahendite kättesaadavusest kas ühes või kahes vahetuses (õpilased lahendavad samu ülesandeid, kuid ajaliselt nihutatult). Toimumise vorm ja ajakava avaldatakse hiljemalt kaks nädalat enne lõppvooru toimumist TÜ teaduskooli [kodulehel](#).

Loodusteaduste olümpiaadi üldvõitjate selgitamisel lähevad võrdse osakaaluga arvesse nii piirkonnavoorus kui lõppvoorus saavutatud tulemused. Loodusteaduste olümpiaadi tulemuste põhjal nimetab žürii Eesti võistkonna kandidaadid rahvusvahelisest loodusteaduste olümpiaadist (IJSO) osavõtuks.

Üldvõitjate ja olümpiaadi lõppvooru parimate autasustamine toimub pärast olümpiaaditööde läbivaatamist ja tulemuste väljaselgitamist vastavalt olümpiaadi programmile. Žürii autasustab eraldi ka nooremate klasside (kuni 7. klass, k.a.) õpilasi. Olümpiaadil parimaid tulemusi näidanud õpilaste juhendajaid tunnustatakse tänukirjadega vastavalt žürii otsusele.

Rahvusvahelised olümpiaadid

Olümpiaadi nimetus: Euroopa Liidu eksperimentaalteaduste olümpiaad (*European Olympiad of Experimental Science, EOES*)

Toimumisaeg: 26.04 - 05.05.2025

Toimumise koht: Zagreb, Horvaatia

Veebileht: <https://www.eoes.science/>

Võistkonna suurus: 6 (kaks kolmeliikmelist tiimi, kummaski tiimis füüsik, keemik ja bioloog) ja 3 mentorit

Lisainfo: Eesti võistkonna koosseisu määramine toimub loodusteaduste olümpiaadi žürii ja TÜ teaduskooli koostöös vastavalt varasematele loodusteaduste, füüsika, keemia ja bioloogia olümpiaadide tulemustele. Eraldi valikvõistlust selleks ei korraldata. Õpilased võivad võistluse toimumise aastal maksimaalselt saada 17-aastaseks, st 2025. aasta võistlusel peab sünniaasta olema 2008 või hilisem. Valitud võistkonnale korraldatakse võimalusel treeninglaagrid.

Olümpiaadi nimetus: rahvusvaheline loodusteaduste olümpiaad (*International Junior Science Olympiad, IJSO*)

Toimumisaeg: detsember 2025

Toimumise koht: täpsustamisel (esialgse info põhjal Venemaa, seal Eesti võistkond ei osale)

Veebileht: <https://www.ijsoweb.org/>

Võistkonna suurus: 6 õpilast ja 3 mentorit

Lisainfo: Eesti võistkonna koosseisu väljaselgitamiseks korraldab loodusteaduste olümpiaadi žürii kevadise lõppvooru põhjal valitud võistkonna kandidaatidele 2025. aasta suve lõpus treeninglaagri ja valikvõistluse. Õpilased võivad võistluse toimumise aastal maksimaalselt saada 15-aastaseks, st 2025. aasta võistlusel peab sünniaasta olema 2010 või hilisem. Võistkonda pääsenud õpilastele korraldatakse võimalusel enne võistluse toimumist täiendavaid treeninglaagreid.

Muu info

Lõppvooru, valikvõistlusele ja treeninglaagrisse kutsutud õpilastele on võistluse toimumise ajal tasuta toitlustus. Majutus on tagatud õpilastele, kes õpivad toimumiskohast erineva piirkonna koolis. Lõppvoorus õpilasi saatva täiskasvanu komanderingukulud katab lähetaja.

Olümpiaaditööd arhiveeritakse õppeaasta lõpuni.

TÜ teaduskoolil on õigus mitte arvata võitkonna liikmeks ja Eestit esindama õpilasi, kes on eelmis(t)el aasta(te)l diskvalifitseeritud.

Eritingimistel ülikooli kandideerimise info on leitav [Tartu Ülikooli kodulehelt](#).

Žüriiliikmed ja kontakt

Žürii esimees:			
Nimi	Töökoht	e-post	Telefon
Kaarel Kivisalu	Eesti Energia, andmeanalüütik-modelleerija	kaarel.kivisalu@gmail.com	56879330
Liikmed:			
Nimi	Töökoht		
Darja Lavõgina	TÜ keemia instituut, kaasprofessor		
Hanna-Riia Allas	Durham University, geofüüsika doktorant		
Iris Merilo	TÜ arvutiteaduste instituudi teadusarvutuste keskus, süsteemihaldur		
Jaanus Uibu	Väike-Maarja gümnaasium, geograafia- ja bioloogiaõpetaja (gümnaasiumiaste)		
Jörgen Metsik	Miina Härma gümnaasium, gümnaasiumi keemiaõpetaja		
Karin Hellat	TÜ keemia instituut, õpetaja		
Karl-Erik Volberg	Pärnu Sütevaka Humanitaargümnaasium, õpilane		
Kaur Reidma	TÜ, üliõpilane (geenitehnoloogia)		
Kirke Joamets	Cambridge'i ülikooli vilistlane		
Lee Ann Madissoon	Karolinska Institutet, üliõpilane (biomeditsiin)		
Martin Rahe	REBAHN OÜ, tarkvaraarendajana		
Meriliis Moppel	Gustav Adolfi Gümnaasium, õpilane		
Siiri Velling	TÜ keemia instituut, lektor		
Säde Pesti	TÜ, üliõpilane (informaatika)		
Ülle Kikas	PhD keskkonnafüüsikas, haridusekspert (TÜ Uurimislabor), MTÜ Teaduskera		